

BACCHVS CORT-RYCK.

HOe dat maer eenen slaep en is der menschen leven,
 De wellust maer een droom die hier oyt wort bedreven;
 Heeft met een fraeye chucht ons ouders voor-geleyt
 Den Goedertieren Philips, soo om sijn deughd' geseyt,
 'Tgeschiedde na dat nu de sonne was gaen slapen,
 Philippus vvilde gaen een avond-lochtken rapen:
 Elck hovelingh die ghingh en voeghd' hem met sijn heer,
 Waer mē sy door de stadt deēn menigh keer op keer.
 Het was nu al in rust, de winckels toegeslegen,
 De keerffen nytgedaen, de werck-getauwen swegen;
 Den grooten met den cleyn, den meester met den knaep,
 Elck schier begraven lagh in sijnen eersten slaep.

'Tfcheen dat in 's menschen plaets den hemel maer en waeete,

Die uyt sijn blau gewelf met menigh ooge blaecte :

En dat de volle maen met haeren sterren-rey

Ontlasten vvild' het licht van yder-een lakey.

In 't midden vande merct, in 't schemelen der manen

Sagh hy wat wroetelen ; en soo hy konde wanen

Het was een oude man die droncken lagh in 't slijck,

Een mensch-gelijcke swijn, oft mensche swijn-gelijck.

Hy lagh hier heel versmoort van slaep en dranck bevanghen,

Die alle bey sijn hoeft ter aerden deden hanghen,

Sijn hoeft, het welck nochtans hem draeyden als een top,

Heel door en door geweyct gelijck een moffe-sop.

'Tfcheen dat hy iewers quam van eenen tap gedropen;

Want van het Marte-bier was sat en mat gesopen :

Oock hadde (met verlof) de mage sonder slot
De plaets rondom besproeyt met haeren overschot.
Hier lagh den vilten hoet vol gaten en vol scheuren;
Hier lagh den mantel-lap vol vensters en vol deuren.
Philippus loech hier mê, en al sijn hoffsche sleep:
Dus d'een hem by de voet, by d'aermen d'ander greep:
Dien stack wat in sijn neus, den desen in sijn ooren.
Hy sliep al sijnen slaep; hy'n cost noch sien noch hooren.
Dan inden modder-hoop trock hem een by de been:
Hy bleef al onberoert gelijk een molensteen.
Den Prins met d'edelmans nam hier in sulck behagen,
Dat hy hem ded' in 't hof en in sijn camer dragen.
Doen namen sy den block, en sekers maer een tronck,
'T en had gedaen de neus die speelde ronck op ronck;

En droegen hem dus heen tot in des Gravens salen.
Maer hy niet onbeleeft ghingh hun daer van betalen :
Want foo hy was in 't hof de mage weêr ontloft
Heeft hun beschoncken weêr met nieu-getapten most.
Men fettet' hem in een van 'sGravens gulde stoelen ;
Men ghingh hem handen, baerd, de mond, en neuse spoelen :
Maer in 't oncleên en roert hem niet meer dan een serck,
En als een water-rat slaept alijt even sterck.
Ten lesten als hy was in 't saechte bed gesteken,
In 't rechte pluyme-graf, zijn d'ander wech-geweken :
Alwaer hy ronct' alijt tot dat de morgen-son
Met sijne peerden weêr den ouden wegh begon :
Wanneer die inde locht diep waren ingetorden,
Soo is des grijsaerts slaep heel machteloos geworden.

Maer als hy door 't gemak nauw tot hem selven quam,
 En noch met d'oogen toe 't faecht bedde-laecken nam,
 En 't sijde decksel-cleedt; sijn oogen spronghen open;
 Maer sloten wederom, mids quam daer uyt gedropen
 Het dicke leepe nat, 't welck had den bieren domp
 Getrocken uyt sijn hoofd, als uyt een water-pomp.
 Als hy dit ghingh van d'oogh met 't sijde laken vagen;
 Hoe is dit cleedt soo faecht, ghingh hy sich selven vragen?
 Wel is dit slaep, of niet? of ben ick buyten sin?
 Dit linwaet en is niet van mijne GRIETS gespin.
 Wanneer span oyt mijn vvijs mijn floor soo sijne webben?
 Waer droes fou sy in huys soo faechte lakens hebben?
 Sou dit ons sagie zijn? waerom ick met mijn wijf
 Soo dickvvijs ben in tvvift, soo dickvvijs in 't gekijf,

BACCHVS CORT-RYCK.

61

Als inden vvinter-tijdt elck die vvilt t'sijnvvaerts trecken ,

Om dat sy ons te gaer niet vvvel genoegh can decken?

Is dit mijn camer oock ? en dit mijn bedde-spond ?

Seght met half open oogh, en mompelt inde mond.

Gelijck het duyvels-broot op eenen nacht gevvassen

Pronct met sijn vvitte cop, en vvort tot 't edel brassen

Van 't alevvvaerdigh volck genomen uyt het slijck,

Daer 't ghister maer en vvvas de modder heel gelijck:

Soo hadde desen quant noch in sijn sin onthouden ,

Dat hy sijn noenmael t'huys met rapen had gehouden;

En dat hy ghister had gemaect te goede cier,

En al te seer gepoyt van 't stelle Marte-bier :

Maer dathy 's avonts lagh in 't midden vanden slijckē,

Wanneer de steenen selfs hem dienden tot een tijckē:

Dat hem a' sijn verstand door drincken was berooft,
En door een diepe slaep vvas hem heel uyt sijn hoofd.
Hy sagh vast over al de constige gordijnen
Van 't bedde daer hy sliep, en al het straligh schijnen
Der gulden ledicant, 't fluweel dat op hem lagh,
De camer vol tapijts, en maecte groot beslagh.
Dan loech hy in sijn self, dan schein't dat hy weêr schroomde,
Dan twijffeld' hy noch eens of hy oock sliepen droomde.
Ten lesten riep hy luyd': 'Ten is geen geck voorwaer:
Soo dat de deure-wacht sijn stemme wiert gewaer.
Soo haest den nieuwen Prins was uyt den slaep ontspronghen,
Terstont soo quamen daer de pagien ingedronghen
Met all' eerbiedigheyt, met 't hoeyken in de hand,
En knielden vast op d'aerd' ontrent de ledicant.

D'een had het Graven-cleet, en d'ander de juweelen,
Den derden het lampet (fy moesten alsoo deelen
De dienften onder hun) en 't was een yder vast
Dat niemant lacchen fou op groote straf belaft.

Dan quamder by de coets noch eenen aengestreden,
En cussende sijn hand begoft aldus te spreken :

Sal't sijne mogentheynt nu lusten op te staen?

De son heeft haest de helft van haren loop gedaen :

Den eêldom van het land, de vroomen baender-heeren
Verwachten hunnen prins, om hem te mogen eeren.

Den ouden grijsaert heeft hem dan wat opgericht,

En sloegh al om end' om sijn lodderlijck gesicht.

Wel, denct hy, wat is dit? hoe ben ick dus geschapen?

Wat eer geschiet my nu? wat zijn dit al voor knapen?

Hy fiet dat elck end' een hemijnen dienst aanbiedt,
 En denct: 'Ten is geen droom, voorwaer 'k en slape niet.
 Hy grijpt weërom een moedt, en seght: Ick sal't ontfanghen
 Hoe dat het comt of niet: ick sal mijn huyck gaen hanghen
 Na desen wint, die my soo soet in d'ooren tuyt;
 Of is't een droom, ick sal die droomen t'eynden uyt.
 Den Prince treët hy aen met princelijcke cleëren,
 Die elck hem reyde toe met groot bewijs der eeren.
 (Philippus die dit al uyt eenen schuyt-hoeck sagh,
 Wierd menighmaels verweët tot hertelijcken lach.)
 Zijn handen wies men eerst: den spiegel daer beneven
 Van blinckende crystael wierd hem in d'hand gegeven
 Tot vonnis van 't gesicht, met een yvoiren cam;
 Het welck hy alle bey welhappigh naer hem nam.

'Twas jeughdigh om te sien hoe dat hy wist te stellen
Het aensicht na den tijt; hoe dat hy wist te vellen
Den droeven grijsen baerd: sijn knevels streeck hy op,
En 't haer dat voor noch stond aen sijnen caelen cop.
Dan rimpeld' hy sijn hoofd: dan twee sijn wijnbrauw-bogen
Hiel hy hooghmoedelijck met d'oogen opgetogen.
Soo maecten hy de pracht, het scheen dat hy wel eer
Gewceft had eenen vorst, oft wel een baender-heer.
Al wiste desen loer den prins soo fraey te scheeren,
Nochtans en soud' ick niet voor seker derven sweeren,
Dat hem (hoewel hy sich wel trots en statigh hiel)
Een boerschen treck of twee niet somtijts en ontviel
Met 't vrijven vanden rugh, oft met het hoofd te crauwen,
Of sijn besnotte neus te vagen aen sijn mauwen:

Gelyckerwijs de cat al was sy schoon de bruydt,
 En sagh sy maer een muys de baken quamen uyt:
 Of als de simme noyt haer farsen cost ontleeren,
 En bleef altijd een sim al droegh sy goude cleêren.
 Sooghingh het oock met hem; al wacht' hy't noch soo nauw,
 De sot die keeck nochtans al somtijts uyt de mauw.
 Al was het sterck verboôn, die jonghe hovelingen
 En costen hun oock niet van lacchen meer bedwinghen:
 Dus desen op sijn lip, dien op sijn tonghe beet,
 Den derde decte stracks sijn aenschijn met sijn cleet.
 De heeren quamen in den nieuwen prins begroeten,
 En toonden hunnen dienst met handen en met voeten.
 Hy knickebold' alleen, en dochte 't was genoegh
 Dat hy dus met een oogh sijn eêlmans jonste droegh.

BACCHVS CORT-RYCK.

67

Doen hy dus princelijck de princelijcke seden
 Alhier had uytgebeelt, is met hun ingetreden
 In een vergulde fael, met Brughs tapijt becleed ;
 Alwaer seer costelijck de noenmael stont bereet.
 Hier wiert hy boven op den prince-stoel verheven :
 Al wat het rijckste was, dat wiert hem aengegeven :
 De alder-beste spijs, den alder-besten wijn,
 Moest hem al voor-gestelt op d'hooghste plaetse zijn.
 Hy at of dranck altijt; sijn wel-gevulde kaken
 En stonden nimmer stil. wist wel den prins te maken ;
 Want hy al over langh in 't drincken prince was:
 Men vulde pot op pot: hy ruymde glas op glas.
 Dit stont hem al wel aen. dan ghingh men lustigh spelen
 Op alderhande spel ; schalmeyen, luyten, velen ,

Het wiert daer al gehoort, tot dat den tijt quam aen
 Dat elck naer 't lef recht fou vande tafel gaen.
 Dan bracht hem met eer-biedt en lieffelijcke tale
 Een baender-heer ten dans in 't midden vande fale :
 En corts na desen dans den crommen-horen clanc,
 Daer wiert een jaght gedaen in 's princen hofs bevanck.
 Philippus uyt een hoeck had eerst gefien fijn teugen,
 Liet oock met sulcken dans en jaght fijn hert verheugen.
 Sijn volck gaf dick wijs oock den toom aen hunnen lach,
 Ia loegen altijt aen tot 't eynde vanden dagh.
 Dan quam hem wederom den tafel-meester viagen,
 Of hy noch niet en was vermocyt van soo te jagen?
 En kuffende fijn hand, bracht hem weer inde fael,
 Alwaer dat stondt gereet een lekker avond-mael.

BACCHVS CORT-RYCK:

69

Men fett' hem weêr op 't hooght . de malle statelighen
 Begoften aen den prins wat vroomer wijn te bringhen
 Met bekêrs over-groot, die hy met vreughd al nam;
 Sijn ooge noyt gepaeyt moght al dat tot haer quam:
 Ia desen vroomen prins, doen hy hem docht te wesen
 Den stercksten vanden hoop, en wiert voor sulcks gepresen;
 Trock menigh stercke treck van d'alder-sterckste wijn,
 Nu vande Spaensche druyf, nu vanden schralen Rhijn.
 De oogen swommen weêr, de tongh liep uyt haer spooren,
 De herssens uyt den band, de sinnen uyt haer voren:
 Den ander-daeghschen slaep quam tot hem wederom,
 De oogen vielen toe, de tonghe wiert heel stom.
 Philippus uyt sijn hoeck quam dan eerst voort-gestrecken,
 En dê den dronckaert weêr in sijne vodden steken,

BACCHVS CORT-RYCK:

En dragen buyten 't hof, bestreken weêr met slijck;
 Op dat hy soude zijn den ghulter-man gelijk.
 Men droegh hem in sijn cleedt en mantel weêr gewonden,
 Men leyd' hem in het slijck daer hy eerst wiert gevonden.
 Hier leyd' hy 't overschot weêrom op sijn manier:
 Maer nu was't vanden wijn dat ghister was van bier.
 Als dan den dagh quam aen , en hy begoft te rijsen
 Wt sijnen diepen slaep, hy moest byna ontvijsen
 Sijn oogen metter hand: maer doen hy niet en sagh,
 Stack bey sijn armen uyt, en taste na den dagh.
 Philippus hadde dan noch een van sijn lakeyen
 Gefonden, en belast dat hy daer sou verbeyen
 Tot 't afgaen vanden slaep; om alles te bespiên,
 En t'huys te bringhen mê al wat hy had gesien.

BACCHVS CORT-RYCK.

71

Hy ghingh nu hier nu daer sijn duyster oogen wenden;
Dan rect' hy d'aermen uyt, dan trock hy in sijn lenden.

Nu fiet hy na de locht, nu wederom na d'eerd:

'Tschijnt dat sijn scееve sin hem ergens mē geneert.

Gelijck een die des nachts gedroomt heeft sonder schroomen

Een aengenamen droom, een vande beste droomen

Van eenigh groot bancket, of van een slemperij;

Als hem den slaep verlaet, hy vindt hem noch al blij:

Dat 't is geweest wat goets, dat can hy wel geweten ;

Maer wat het is geweest, heeft hy in't eerst vergeten :

Ten lesten comt nochtans de blijshchap, en 't bancket

Allenghskens in den sin, dat hem was voor-geset.

'Tghingh soo met desen oock : hy'n wiste niet ten eesten

Met wien hy had geweest, oft in wat maeltijt-feesten;

Nochtans quam hem daer na geheel inijnen moet,
 Dat hy was wel onthaelt, en voor een prins gegroet.
 Dus ghingh hy aen sijn wijf en sijne buer-gesellen
 Het geen waerachtigh vvas, voor eenen droom vertellen :
 Leert hier uyt vvie ghy zijt, en houdt dat voor gevvis,
 Dat al des vverelts vreught maer eenen droom en is.

V. ARNOLDVS VAN MECHELEN Archid. Brug.

Cort begriip van het Privilegie.

Wet cracht van het privilegie by Philippus IV. Coningh van Spaignien/etc. gheo-
 tropeert/wordt verboden binnen den tijdt van ses naestcomende jaeren aen alle
 Druickers ende Boeckvercoopers / nae te drucken/ oft elders ghedruckt te vercoopen
 De oorlogh-stucken vanden Grave van Busquoy. Venus-ban. Bacchus cort-riek, ende de
 andere Menghel-dichten, gedicht door Olivier de VVree, sonder oorslof vanden Auteurs
 van diere/op de verbeurte der boecken alsoo nagedruckt oft vercocht/ende by guldens
 booz elck exemplaar: soo het breeder blijft by de opene brieven daer af zijnde in date
 vanden derden der Maymaent 1625. onderteckent I. le Comte.

Aen u Nicolaus Wierghel hebbe ick toeghelaten de voorsz. dichten te
 drucken ende vercoopen. Gedraen in Brugge den 20. der boorsz. maent ende jaer.
 Olivier de VVree.